

La batalla de les caixes

La reorganització del sistema financer que promou el Banc d'Espanya ha tingut un alt cost per al País Valencià i les illes Balears: la pèrdua d'autonomia financera. Si "Sa Nostra" s'ha diluït en un SIP en què també participen Caja Murcia, Caixa Penedès i Caja Granada, les dues caixes valencianes, CAM i Bancaixa, han estat incapaces d'unir-se entre si o bé d'encapçalar una fusió. Un any després d'haver-se començat a implantar el fons de reestructuració bancària, EL TEMPS recapitula els fets essencials de tot aquest temps.

BANCAIXA

D'esquerra a dreta, Rafael Montero (Cierval), Rafael Martínez (Coepa), José Roca (CEC), Francisco Pons (AVE), José Vicente Morata (cambrà de comerç de València), Rafael Ferrando (Cierval), José Luis Olivas (Bancaixa), Arturo Viroque (Cambrà de Comerç de València) i José Vicente González (CEV).

València, en minúscula

El País Valencià ha cedit els dos principals pilars financers en el procés de reorganització bancària. Empresaris i Generalitat s'han empassat una píndola amarga que certifica la pèrdua de poder i d'influència de València en el conjunt de l'economia.

Si, com se sol dir, la cara és el reflex de l'ànima, cal concloure que a José Vicente González alguna cosa el rosegava per dins quan la setmana passada li feren la fotografia que apareix acompanyant aquest reportatge. El president de la patronal valenciana –la Confederació Empresarial Valenciana (CEV)– hi apareix amb cara de pomes agres, com aquell qui acaba de rebre la notícia que han vist la seua filla predilecta festejant amb el més baliga-balaga del poble. La imatge va

ser presa durant l'esmorzar en què José Luis Olivas, president de Bancaixa, volia convèncer els empresaris de les bondats de la *fusió freda* tancada el dia abans amb Caja Madrid, i reflecteix el neguit i l'estupor que la notícia ha suscitat entre l'empresariat valencià. Només un dia abans de saltar la notícia, la CEV havia fet pública una nota en què desaprojava sense miraments una operació d'aquesta mena. A la nota, la patronal dels empresaris valencians reiterava la seua posició, “ja coneguda i expressada

en múltiples ocasions”, de defensar els interessos de les empreses valencianes, “tot mantenint els centres de decisió de Bancaixa i del Banc de València en la nostra Comunitat”. Els anhels de la Confederació no es van atendre i d'ací venia –cal suposar– la cara emboirada de José Vicente González.

El procés de reorganització del sistema financer que ha promogut el Banc d'Espanya –des que es començà a implantar el fons de reestructuració ordenada bancària (FROB), el juny de l'any passat– ha acabat com ningú no desitjava a València. Del procés de concentració d'entitats –i la més que possible bancarització posterior– n'ha eixit un panorama que contradia les posicions adoptades pels principals agents econòmics i polítics a l'inici de tota aquesta història. La CEV, com ja hem dit, era partidària d'una fusió entre CAM i Bancaixa i, en cas de no poder aconseguir-se, defensava que les caixes valencianes lideraren les respectives operacions. L'Associació Valenciana d'Empresaris, *lobby* dominat per Juan Roig (Mercadona) havia variat de posició unes quantes voltes durant l'últim any, però, com en el cas de la CEV, sempre havia

volgut que les dues principals entitats valencianes acabaren tenint una posició dominant. D'una altra banda, la Generalitat Valenciana, de la qual tots han criticat més o menys obertament el desgovern exhibit en aquest procés, ha acabat acceptant allò que no volia. El 27 de maig, és a dir, fa quatre setmanes, el president de la Generalitat va dir públicament: "És fonamental que les caixes valencianes continuen estant a casa."

SIP o RIP? Amb aquestes posicions de rerefons, cal concloure que el saldo de la reestructuració financera resulta força oneros per als interessos valencians. Si a territoris com ara Galícia o Andalusia el procés ha servit per a concentrar les entitats i reforçar la seua identitat, les caixes valencianes han acabat assumint papers secundaris en SIP que apunten a absorcions ulteriors. Aquesta direcció assenyalada, especialment, la *fusió freda* de Bancaixa amb Caja Madrid. Com les estrelles de Hollywood, Bancaixa i Caja Madrid han signat una mena d'acord prematrimonial que desactiva qualsevol temptativa de

divorci. De moment, ja s'ha fet públic que la *fusió freda* tindrà una vigència de quinze anys, pel cap baix.

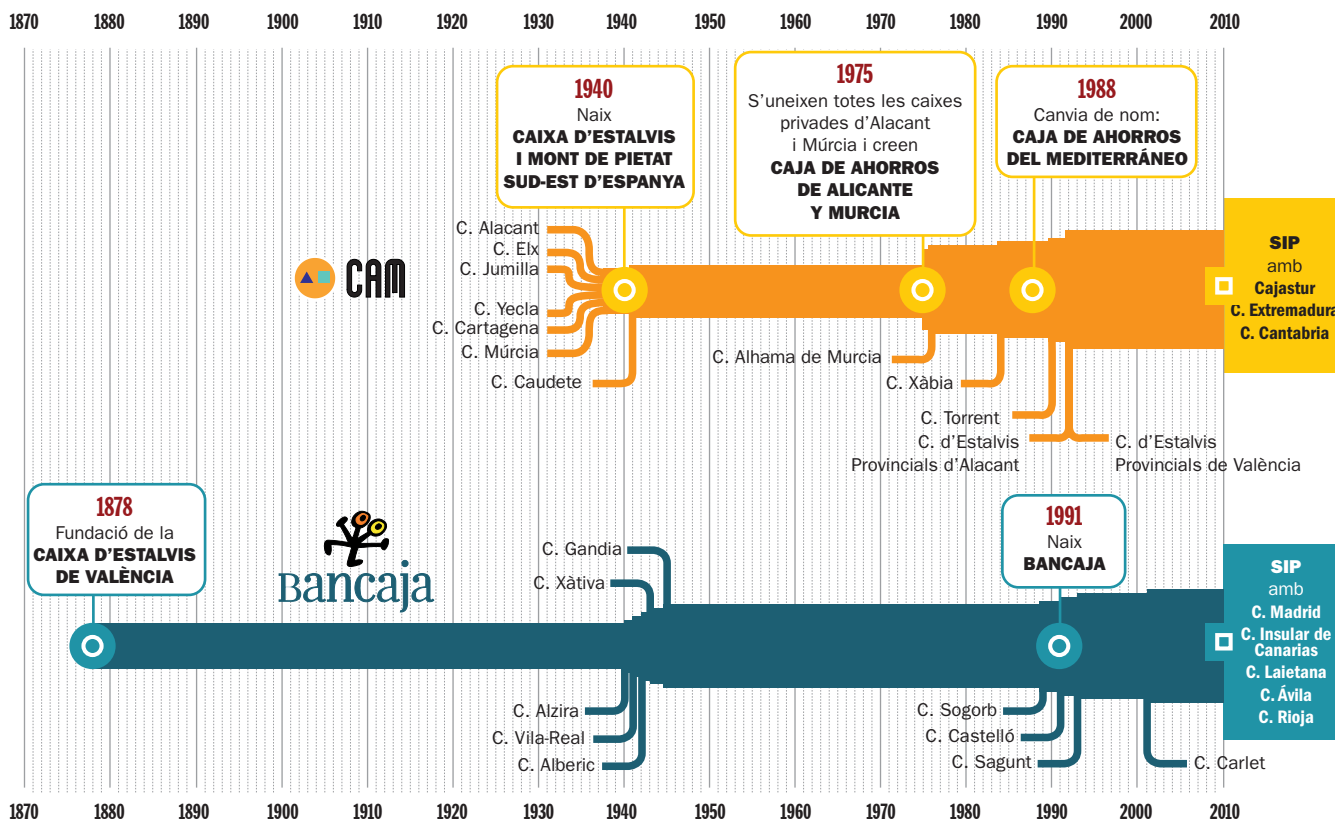
Passe què passe a Bancaixa, sí que es pot constatar a hores d'ara que el País Valencià ha passat de tenir la tercera i quarta caixes d'estalvis de l'estat espanyol per volum d'actius a disposar de dues entitats que han quedat sota l'òrbita del capital forà. "Ens hem quedat sense caixes", sentència des de la Universitat de València, Jordi Palafox. "Qui prendrà les decisions serà Caja Madrid –diu aquest catedràtic d'història i institucions econòmiques–. Cal tenir en compte que els qui prenen moltes decisions són els executius. D'aquesta SIP nova, l'entitat operativa serà a Madrid i el senyor de Madrid sap molt millor quina és la situació de Majadaonda que no la de Fredes. Per tant, serem objecte d'aquest desconeixement."

Si el SIP de CAM amb Cajastur va diluir el somni acaronat llargament de fusionar les dues caixes d'estalvis, la unió de Bancaixa amb Caja Madrid ha certificat la defunció del sistema finan-

cer valencià. En la batalla de les caixes, la CAM i Bancaixa, amb una negociació a la desesperada, l'una, i òrfena de salvaguardes, l'altra, han esdevingut un valuós botí de guerra que s'ha lliurat sense gaire resistència.

El 'poder valencià' que no fou. El silenci empresarial amb què el nou escenari ha estat rebut resulta ben simptomàtic de l'estupefacció que ha motivat, molt especialment entre els empresaris de València i Castelló, d'on provenen les dues matrius de Bancaixa. València ha actuat en el procés de reestructuració com un convidat de pedra en un procés de reorganització en què Rodrigo Rato i Esperanza Aguirre han disposat, amb el beneplàcit de Zapatero i Rajoy, de la vara de comandament. El *poder valencià* que un dia va batejar Eduardo Zaplana, no únicament no té gens de pes a Madrid, sinó que tampoc no exerceix cap poder de portes endins. La reestructuració financera ha posat en evidència l'escassa capacitat d'influència dels valencians.

De la convergència a la dispersió

Al cap i a la fi, la dissolució d'una oferta nítidament valenciana al tauler del sistema financer confirma la limitada confiança en les opcions econòmiques pròpies i l'escassa projecció de l'economia valenciana en àmbits diversos, com ara la participació d'empreses valencianes a la borsa (només 10 empreses de les 140 que figuren a l'Íbex-35 són valencianes), l'aposta de les grans fortunes per aquest territori o l'absència de la borsa de València en la matriu Bolsas y Mercados Españoles, on sí que figuren les borses de Madrid, Barcelona i Bilbao.

El Banc de València, l'entitat estrictament bancària de referència, no deixa de ser una entitat mitjana amb capacitats limitades. El banc de dirigeix José Luis Olivas (Bancaixa n'és accionista majoritària), a més, no s'ha pogut escapar de la rebaixa generalitzada de *rating* de les agències de classificació. A banda, el seu comportament a la borsa ha estat erràtic els darrers mesos. A final de maig, les accions del banc

havien perdut el 29,76% del seu valor. En aquell mateix període, les pèrdues de l'Íbex eren del 21,82%.

Un altre indicador significatiu sobre l'escassa confiança dipositada en l'economia valenciana té a veure amb les SICAV, les societats d'inversió de capital variable a través de les quals les grans fortunes gestionen els seus estalvis i patrimonis. Si a Madrid hi ha domiciliades 2.752 SICAV, i a Barcelona 313, només 26 són registrades al País Valencià. Les xifres encara empitjoren si ens fixem en el volum de patrimoni que aquestes societats d'inversió de capital variable van moure el darrer any. El 2009 els patrimonis domiciliats al País Valencià a penes van representar el 0,44% dels prop de 26.500 que es van gestionar en el conjunt de l'estat espanyol, ço és, 115,47 milions d'euros.

La borsa de València, d'una altra banda, no ha passat de ser una entitat amb ben poca rellevància. Avui és controlada per capital forà, des del 2007 no

té representació en els òrgans rectors de Bolsas y Mercados Españoles i és la rectora local que menys volum mou de les quatre borses de l'estat espanyol, darrere de Bilbao. De fet, ni tan sols les entitats financeres valencianes, CAM i Bancaixa, no hi han confiat gaire. Mercavalor, el *broker* que canalitza les operacions de Bancaixa, va copar el 2,29% de la intermediació durant el primer quadrimestre de l'any, mentre Gesamed, la societat de valors de la CAM, va copar-ne el 0,95%. Resulta ben significatiu, de fet, que les darreres eixides a borsa d'empreses valencianes –Clínica Baviera, Corporación Dermoestética i Astroc– es feren a Madrid. I encara n'hi ha més. La CAM havia escollit la borsa de Madrid per escenificar la històrica eixida a borsa de les seues quotes participatives, i si va accedir a fer a València un acte paral·lel al de la capital d'Espanya fou per les pressions de la Generalitat.

Violeta Tena

Nova web! www.eltamps.cat

A partir del dia 24 de juny, EL TEMPS estrena nova web (www.eltamps.cat), per a tots els lectors.

Si sou subscriptor, pròximament rebreu el codi d'accés per a accedir a tot el contingut.

ELTEMPS